

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

DROTTNINGHOLM. — FOTO. ALMBERG & PREINITZ, STOCKHOLM.

16:DE ÅRG.

DEN 23 MAJ 1915.

N:o 34.

Sam Wide.

När prof. Sam Wide fyllde femtio år, öfverlämnades till honom en adress, genom hvilken icke blott svenska kolleger och lärjungar i beundrande ordalag bragte honom sin hyllning, utan äfven utlandets berömdaste vetenskapsmän på den klassiska filologiens område med en Ulrich von Wilamowitz-Moellendorff i spetsen skänkte sitt erkännande åt hans forskargärning. Kraftigare vittnesbörd om det anseende han åtnjuter inom Europas vetenskapliga värld kan man näppeligen önska sig. Både som religionshistoriker och klassisk arkeolog tillhör han med obestridd rätt samtidens främste.

Samuel Karl Anders (Sam) Wide är till börden dalkarl. Han är nämligen född i Stora Tuna af Kopparbergs län den 17 oktober 1861 och son till sedermera kontraktsprosten i Sundborn Carl Fredrik Pettersson och hans maka Sofia Törnblom. Efter mogenhetsexamen i Falun kom han 1879 som student till Upsala, där han bland sina lärare räknade den grundlärde historikern Sven Fromhold Hammarstrand och den framstående græcisten Einar Löfstedt. Sedermera fortsatte han sina klassiska studier särskildt i antikens historia och klassisk arkeologi vid Berlins, Halles och Göttingens universitet under Theodor Mommsens, Carl Roberts och Adolffurtwänglers ledning. Efter att 1882 ha aflagt fil. kandidat- och 1886 fil. licentiatexamen promoverades han 1888 till fil. doktor och förordnades s. å. till docent i grekiska språket och litteraturen vid Upsala universitet efter att därstädes offentligt ha försvarat en topografisk-kulturhistorisk afhandling af högt värde. Åren 1893—95 tillbragte han som Letterstedtsk stipendiat i utlandet, hufvudsakligen i Grekland och Italien. Sistnämnda år utnämndes han till innehafvare af den dåvarande e. o. professuren i klassiska språk i Lund, men återbördades redan 1899 till Upsala, där han beklädde motsvarande lärarepost, ända tills denna 1909 ombildades till en lärostol i klassisk fornkunskap och antikens historia, då han vardt dennas förste innehafvare.

Redan tidigt lät prof. Wide sig angeläget vara att genom talrika resor och studier vid olika universitet och vetenskapliga institut grundligt sätta sig in i de forskningsmetoder, som utbildats af de främsta målmännen för den klassiska fornkunskapens olika grenar. Med framgång har han också verkat som praktisk arkeolog och genomgått den "spadens högskola" som på detta vetenskapliga område icke tillhör det minst viktiga utbildningsskedet. Tillsammans med docenten L. Kjellberg har han nämligen utgrävt Poseidontemplet vid Kalaureia (Poros) och dessutom undersökt några prehistoriska gravar vid Aphidua i Attika. Den förra undersökningen har blottat resterna af ett berömdt tempel, den senare betydde ett afgjordt och stort steg framåt i kannedomen om Greklands arkeologi.

Redan i sin gradualafhandling, som snart följdes af det stora, banbrytande arbetet "Lakonische Kulte", hade Wide slagit in på den religionshistoriska forskning, som företrädesvis gjort hans namn berömdt. Längre hade det gällt som en trossats, att grekerna i motsats mot de flesta andra folk kring Medelhafvet endast känt människoliknande gudar. Sam Wide sammanställde för första gången de bevisställen, som ådagalägga, att de äfven hade gudar med djurgestalt. Det var en ny upptäckt, som tillika betecknade ett bestående resultat för forskningen. Ett annat dylikt ligger i påvisandet af den grekiska kultens bundenhet vid orter. Folk och stammar växla, men invandrarna öfvertaga till stor del och fortsätta kulturerna i det land, där de slagit sig ner. De gamla grekerna hade själfva en erin-

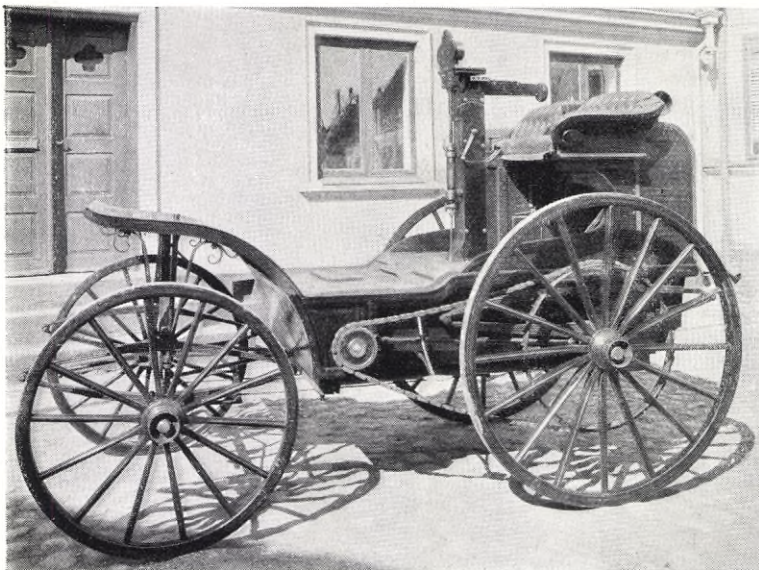
ring om titanerna, som en gång själfva varit gudar, men som besegrats af de olympiska gudarne. Dessa titaner fortlefde ännu i historisk tid, om icke som gudar, så åtminstone som heroer. Till dem höra Hyperion och Theia, Phoibe, Themis, Mnemosyne, Karnos o. s. v. Af dessa voro Themis, Mnemosyne och Theia ännu i historisk tid föremål för kult som själfständiga gudinnor; andra nedsjönko till heroer eller sammansmälte med olympiska gudomligheter. Så har t. ex. Karnos uppgått i Apollon, som därvid fått benämningen Karneios. Men sådana gamla gudar måste slutligen vika för de olympiska gudarne, ofta såsom ormguden Python för Apollo i Delphi efter öppen strid. Ej sällan kom dock segern att stå de olympiske dyrt, ty det är ingen lätt sak att betvinga en gammal religion; äfven om denna skenbart besegras, intränga föreställningar och bruk från den gamla religionen i den nya. Därför ha de olympiska gudarne vid sitt framträngande mot äldre gudomligheter ofta måst nöja sig med en kompromiss, när de gamla lokala gudomligheterna gjorde ett segt motstånd: den nye guden fick, då han öfvertog den äldres kult, åtminstone delvis öfvertaga äfven dennes karaktär och icke sällan bibehöll sig den äldre gudens namn i ett tilläggsnamn (epiklesis) åt den nye. Därvid förlorar den gamle guden icke fullständigt sin personlighet: ofta kvarstår han som heros vid den nye gudens sida och betraktas som dennes hypostas (uppenbarelseform); ej sällan uppträder han som den nye gudens son eller präst, gifver honom (enligt legenden) hans kult eller grundar åt honom hans tempel och emellanåt ligger han begravnen i den nye gudens helgedom. Denna af Wide 1892 uppställda teori om den grekiska gudavärldens utvecklingshistoria, om hvars allmänna drag här endast en svag antydning kunnat gifvas, har nu allmänt antagits af vetenskapen.

Det andra område, åt hvilket Wide företrädesvis ägnat sig, är den grekiska arkeologien. Här har han hufvudsakligen sysslat med den mykenska tidens kultföremål samt med vasmåleriet, särskildt under den s. k. dipylonperioden. Den "geometrisk" konststil, som här kommer till synes efter den föregående högt stående mykenska kulturs, är enligt hans mening ej beroende på dekadans, utan på upptagandet af en från urminnes tid nedärfd bondestil, som står i motsats till den mykenska furstestilen. Denna teori har visserligen framgent blifvit föremål för åtskilligt bestridande, men har mycket som talar för sig.

Bilden af vetenskapsmannen Wide vore ofullständig, om den ej supplerades af dragen af medborgaren och människan. I förra hänseendet äro att märka de populärvetenskapliga föreläsningar och förträffliga öfversättningar, hvarmed han bidragit att hos de breda lagren öka kannedomen om den hellenska kulturen. Särskildt må i detta sammanhang erinras om de intressanta aktstycken ur Greklands religiösa litteratur, hvilka genom hans försorg införlifvats med det af ärkebiskop Söderblom utgifna samlingsverket "Främmande religions-kunder". I senare hänseendet skall blott framhållas den orädda manlighet och den obrottsliga väfnasthet, hvilka alla, som kommit att träda i närmare beröring med Sam Wide, lärt sig hos honom värdera såsom synnerligen framträdande karaktärsdrag. Att han med dessa egenskaper äfven är en mycket högt skattad universitetslärare, behöfver knappast särskildt omnämnas, lika litet som att hans högskola ännu väntar sig mycket både af hans forskar- och lärargärning.

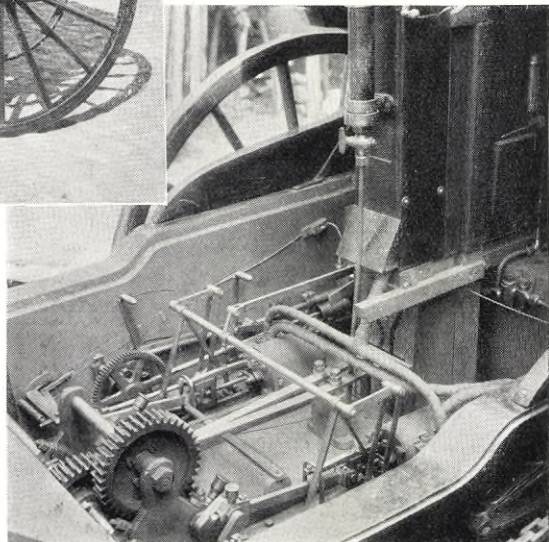
SVERIGES FÖRSTA AUTOMOBIL.

DEN AF FABRIKÖR J. CEDERHOLM I YSTAD PÅ 1880-TALET KONSTRUERADE MOTORVAGNEN, i dagarne som gåfva öfver ämnad till Ystads Fornminnesförening.
Efter foto. för H. B. D. af Atelier Jön, Ystad.

Ystads fornminnesförening har som gåfva af *fabrikör J. Cederholm* i Ystad fått mottaga en af honom på 1880-talet konstruerad motorvagn. Fabrikör C., som år 1883 kom på den tanken att för sin egen och sin familjs räkning konstruera en motorvagn för landsvägsfart, lyckades efter flera års ihärdigt arbete framställa en motorvagn med fotogen som drifkraft. Vid profkörningen visade det sig emellertid, att vagnen var i vissa afseenden för klen byggd, och uppfinnaren tog därför i tu med konstruerandet af en förbättrad typ. Profkör-

ningen med den nya vagnen, hvilken var färdig på hösten 1892, utföll i stort sedt tillfredsställande, men nya förbättringar visade sig dock nödvändiga. Uppfinnaren vände sig nu till flera framstående penningmän för att erhålla ekonomiskt understöd till uppfinningens utexperimenterande men möttes öfverallt med misstro. Ingen hade förr hört talas om vagnar af detta slag och det hela ansågs som en galenskap. Understödet uteblef och den vackra svenska uppfinningen blef icke utexperimenterad. Det är denna

MOTORMEKANISMEN.

Foto. Modin, Stockholm.

Utdr. Remot Skifvergsparri.

START FRÅN STOCKHOLM I MOTORCYKELTÄFLINGEN STOCKHOLM - MALMÖ - GÖTEBORG - STOCKHOLM.

motorvagn nr: två som nu förenats med Fornminnesföreningens i Ystad samlingar.

Onsdagen den 12 maj startades från Stockholm *Svenska motorcykelklubbens stora majpokaltäflan* Södra Sverige rundt. Täflingen älsåg att pröfva motorcyklarnes och cyklisternas ut-hållighet och som vägarne på många håll voro af synnerligen svår beskaffenhet ställdes på bägge parter mycket hårda prof. 24 deltagare af 26 anmälda startade alltiiran kl. 3 på onsdag middag med 5 minuters mellanrum. Redan kl. 10.15 på torsdag afton anlände de första deltagarne till Malmö, till hvilken stad 10 hade nått fram utan prickar!

I de af idrottsföreningen Hellas den 13 maj i Stadion i Stockholm anordnade *natio ella täflingarne* bjöd löpningen på 5.000 m. på en stor öfverraskning, i det att en helt ny förmåga, E. Larsson, Linnea, slog de gamla segerherarne och vann loppet på en tid af 15.52^{2/10}, närmast följd af Klingsborg 15.52^{7/10} och Ahlgren 16.3.

Foto. Modin, Stockholm.

ETT NYTT IDROTTSNAMN, H. LARSON, Linnea, som vid årets första Stockholmslöpfung å 5.000 m. slog Ahlgren m fl. af våra framstr.

I. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

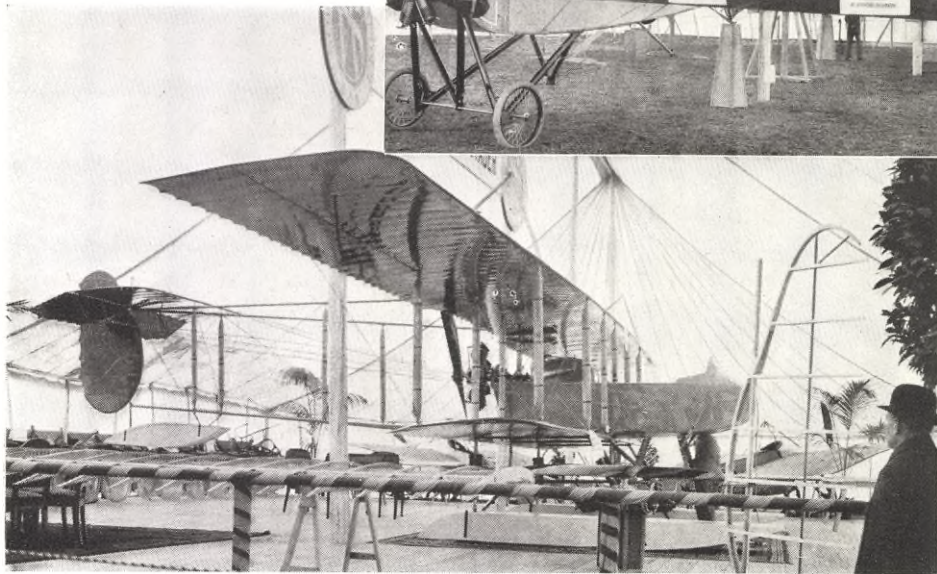
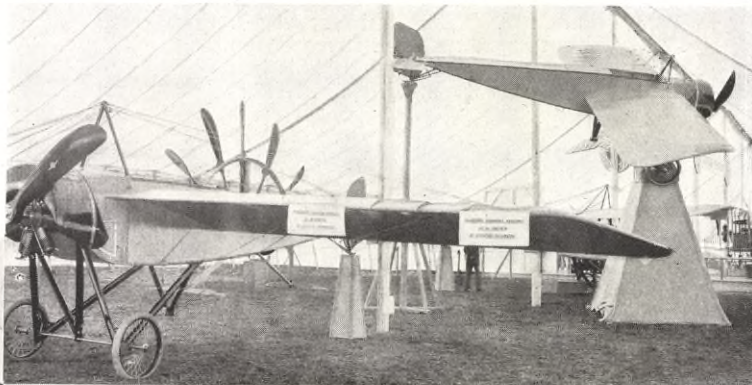
GRUPP AF FORNA KADETTER FRÅN DEN TID KARLBERG VAR KRIGSAKADEMI. *sanlade å slottet Kristihimmelsfärdsdag*
Mötet å den minnesrika platsen skedde under iakttagande af former som strängt följde seder och bruk vid den gamla akademien.
Text å sid 540.

Bild: Bengt Sjöberg

FLYGUTSTÄLLNINGEN I STOCKHOLM.

Den af Svenska Aeronautiska Sällskapet under förliden vecka i Stockholm afhållna stora *flygutställningen* blef en stor succés. Utställningen var anordnad i två jättetält invid Norra Brunnsviken utanför Norrtull. I det ena exponerade våra tre svenska flygmaskinsfabrikanters sina tillverkningar. Södertelje verkstäder utställde bland annat ett af de Fahrmanbiplan, som staten inköpt, dr Thulin ett par af sina eleganta endäckare och ingenjör Fjällbäck två af sina första monoplan, som sedan längre tid tillhört arméns flygskola. I det andra tältet var anordnad en mycket fulltalig exposition af utrustningspersed-

lar af alla slag såsom flygkostymer, instrument, motordelar o. s. v. Hit var äfven förlagd den utställning af flygmaskinsmodeller, som inkommit till den täflan Aeronautiska Säll-

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

SÖDERTELJE VERKSTÄDERS UTSTÄLLNING af bl. a ett af de Fahrmanbiplan staten inköpt

Bild: Bengt Sjöberg

D:R THULINS
AEROPLANFAB-
RIKS UTSTÄLL-
NING af endac-
kare.

skapet utlyst för dylika en historisk utställning m. m. Den första dagen den 9 maj. var utställningen besökt af öfver 1.500 personer. Denna dag gjorde äfven löjtnant Krokstedten flygvisit på utställningen. Utställningens andra dag besöktes den af konungen, af arméns flygskolas officerare, hvilka gjorde den till föremål för ett ingående studium.

Foto. U. Falkengren, Gbg.
FRU PAULINE BRU-
NIUS.

Vår omslagsvignett prydes denna vecka af ett nytt porträtt af den unga skådespelerskan vid Svenska Teatern i Stockholm, fru Pauline Brunius, och återgifva vi härvid ytterligare ett, också det i dagarne taget af herr Uno Falkengren i Göteborg. — Fru Brunius' sceniska konst är som bekant högt skattad af den teaterälskande hufvudstadspubliken. Teaterns

Herrar Fotografier

önskas att vid insändande af bilder till H. S. D. icke uraktlåta utsättandet af tydligt firmanamn och adress å respektive fotografier. Endast då angifves fotografen.

Foto. Bohm, Malmö

"DEN FORLORADE DOTTERN" OCH HENNES FADER. En ögonblicksbild från Baltiska utställningen där Anders Zorn står vid sidan af sin lilla statyett "Alma" som under utställningen blef bortstulen och i dagarne hittats kvarglömd i en resväska på järnvägen.

Klodd: Bengt Sjöqvistspar

bättre och bästa krafter ha nu sedan en tid disponerat Göteborgs Stora Teater och där lifligt senterats. Bland dem som därvid främst bör nämnas är fru Brunius. Hennes konst, liksom det af hennes personlighet som framträder bakom konsten, har tillvunnit henne en stor och berättigad popularitet från den rätt så fordrande Göteborgspublikens sida. Hennes Bera, den oetterhärmligt fula skepnaden i "Alexander den store", tillvann sig icke mindre sympatier än hennes verkligt magnifika Kejsarinna Katarina.

I sin helhet har nog ej denna teatersäsong varit fullt tillfredsställande för sällskapet. Enskilda krafter kunna ej uppbära det hela, lika litet som endast författarnamn, är det också Shakespeares. Inom musiken hör Göteborgspubliken hellre en väl spelad Wienervals än en undermåligt utförd Beethovensymfoni. Och för den sceniska konsten är nog dispositionen jämförlig — hvilket dock ej bör missförstås. — Ty en väl spelad Beethoven drar större publik i Göteborg än i Stockholm

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.
ERKEBISKOP SÖDERBLOM, RELIEF
AF SVANTE NILSSON å Konstföreningens vårutställning i Stockholm.

GARIBALDIMONUMENTETS AFTÄCKANDE.

1. DET NYAFTÄCKTA MONUMENTET, vid hvars fot öfverlevande Garibaldister från 1860 hyllas.

2. ITALIENS KRIGSENGEL: Författaren Gabriele d'Annunzio som höll högtiastalet.

Det af politiska skäl med så spänd förväntan motsedda aftäckandet af *Garibaldi monumentet* i Quarto vid Genua, rest till minne af Siciliens eröfring 1860, försiggick den 5 maj under enormt deltagande från det italienska folkets sida. Konungen och ministrarne, som enligt det ursprungliga programmet skulle öfvervarit högtidligheten, uteblevo. Däremot hade stora deputationer från senaten och deputeradekammaren infunnit sig, hvarjämte Italiens frimureri var utomordentligt starkt representeradt med 400 fanor i spetsen. Som väntadt utvecklade sig fästen till en fullständig krigsdemonstration. Den italienske diktaren *Gabriele D'Annunzio* höll ett med stormande jubel mottaget patriotiskt tal, i hvilket han uppfordrade sina landsmän till aktivt ingripande i världskriget, franska, ryska och belgiska deltagare i fästen nedlade kransar vid monumentet och musiken spelade, omväxlande med *Garibaldi*sången, *Marselljåsen* och belgiska nationalhymnen. En våldsamt upphetsning gaf sig tillkänna hos den samlade ofantliga folkmassan hvilken åter och åter höjde fanatiska, mot Österrike riktade rop på krig.

3. DEN STORE GARIBALDIS SON, GENERAL RICCIOTTI GARIBALDI MED SONER OCH MAKÅ.
4. REDDEN FRAMFÖR QUARTO VID GENUA UNDER AFTÄCKNINGEN. — Efter fotografier.

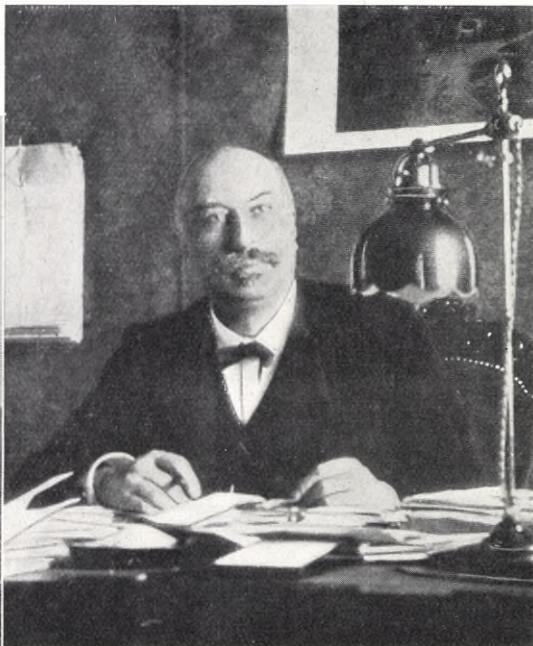

INFÖR ITALIENS AFGÖRANDE.

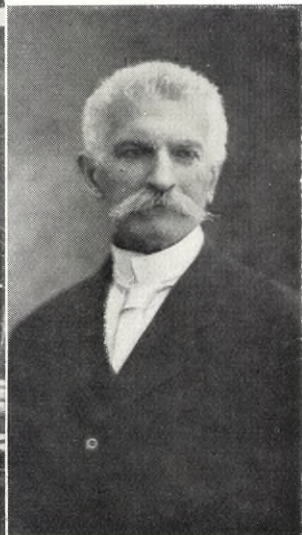
DEN AFGÅENDE MINISTER-
PRESIDENTEN
SALANDRA.

Efter portrat.

DEN AFGÅENDE UTRIKES-
MINISTERN
BARON S. SONNINO.

Källa: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre, Skalm-1919.

FÖRRE MINISTERPRESIDENTEN GIOVANNI GIOLITTI,

Italiens starkaste politiker, hvars ingripande i händelserna låter tänka en bibehållen neutral ställning från Italiens sida.

VÄRLDSKRIGET.

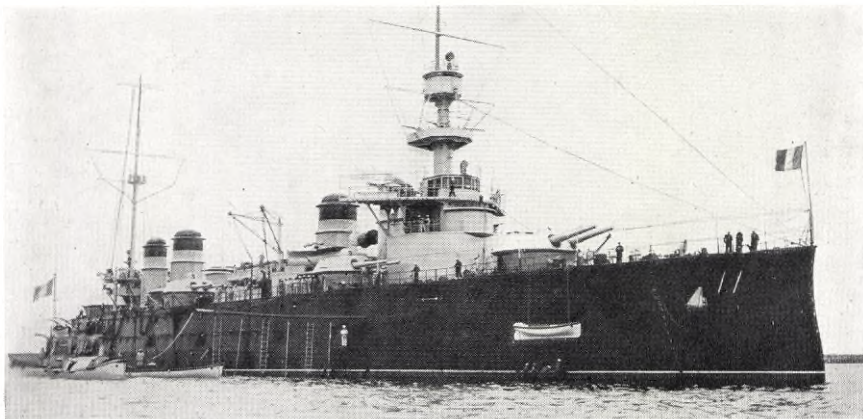
De dominerande företeelserna på krigsteatrarne under världskrigets *fyrtioförsta vecka* äro den fortsatta utvecklingen af centralmakternas offensiv i Galizien med åtföljande väldiga förluster för ryssarne, det blodiga Ypernkriget i Flandern, den franska segern vid Arras och den ohyggliga "Lusitania"-tragedien.

Hvad sänkandet af "*Lusitania*" beträffar, har denna ohyggliga katastrof upprört hela världen om ock domen öfver tillskyndarne är olika. — Tyskarne beklaga själfva sin handling, och det är väl ganska säkert, att den U-båtsbefälhafvare, som dragit öfver sitt hufvud den himmelsskriande blodskulden af 1,500 människors lif, ingalunda förutsett, att olycksskottet skulle bli så förödande. Två faktorer medverkade ju härtill: att fartyget blott höll

sig öfver vattnet knappt 20 minuter, och att på grund af farten, 19 knop, som icke kunde omedelbart häjdas, då maskinerna sattes ur funktion, det dröjde c:a 10 minuter innan öfverhufvud någon lifbåt kunde sättas i sjön. Tyskarne försvara denna handling med krigets hårda nödvändighet, ett argument, som blott af historien själf kan med någon rättvisa vägas. Hvad däremot den ursäkten beträffar, att fartyget skulle ha varit armeradt med som det sades 12 st. 15 cm. kanoner, bringar redan vanlig eftertanke i dagen, att detta påstående måste vara orimligt. I själfva verket vore en dylik armering meningslös. Funnes kanonerna ombord, skulle de väl vara afsedda att brukas. Men man föreställer sig stämningen på en dylik ångare bland hundratals kvinnor och barn. Blotta anblicken af kanonerna skulle vara nog att skapa en ohjälplig

Forts. å sid. 538.

Franske pansarkryssaren "*Léon Gambetta*", som efter patrullering i Otrantsundet befann sig på väg till Malta för att förena sig med de allierades därvarande sjöstridskrafter angreps natten mellan den 26-27 april i Joniska havet af en österrikisk undervattensbåt och gick efter att ha vä träfiats af två torpedskott till botten. Katastrofen tog ett mycket hastigt förlopp och fartyget sjönk inom loppet af 10 minuter. Bland de vid olyckan omkomna, inalles 742 man, befunno sig amiral Senès och flertalet af fartygets officerare, 136 man hvilka lyckats rädda sig i kryssarens lifbåtar upptogs af en italiensk bark och infördes till italienska kusten. "*Léon Gambetta*" är den största kryssare som hittills sänkts af någon undervattensbåt.

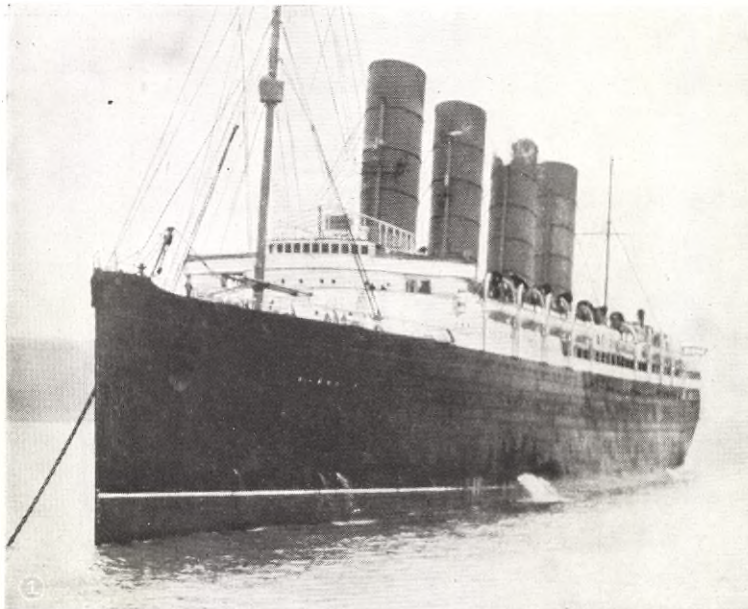

Efter fotograf

"LÉON GAMBETTA", den af en österrikisk undervattensbåt sänkta franska pansarkryssaren.

Källa: Bengt Sjöforsparre.

3. SIR CHARLES FROHMAN, en af världens störste teaterägare och ledare, omkom. Efter fotografier.

4. ALFRED G. VANDERBILT, den bekante amerikanske mångmillionären, som antages vara omkommen.

1. "LUSITANIA", den af en tysk undervattensbåt vid Irlands kust sänkta jättångaren, af hvars 2160 ombordvarande däraf nära 600 mans besättning, 1396 omkommo.

2. KAPTEN TURNER, fartygets befälhafvare, räddades.

Af alla de ohyggligheter hvaraf de krigförande begagnat sig i detta alla fasors krig, har hittills intet så hårdt och så djupt gripit som *Lusitania-dådet*.

tyskarnes skonsamhet, på undseende från ett folk som efter deras förmenande är inkarnationen af all mänsklig uselhet.

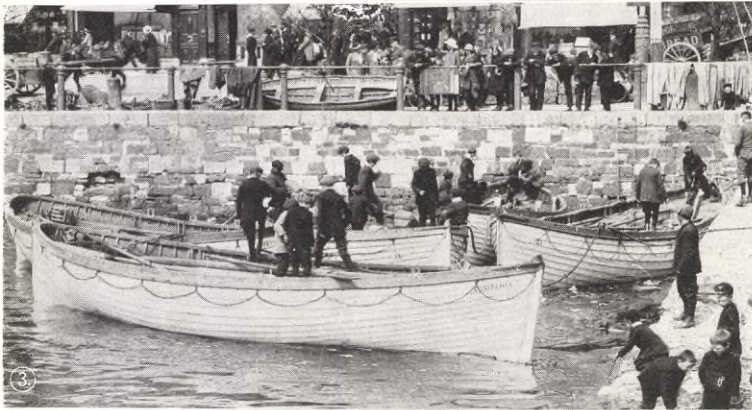
UNDERGÅNG.

1. Mr. COOPER, en räddad kanadensisk journalist med en liten sexårig amerikansk flicka som, själf räddad, förlorade både fader och moder.

2. NÅGRA TYPER AF DE RÄDDADE.
3. FEM AF LUSITANIAS LIFBÅTAR SOM LANDSATT RÄDDADE.

4. RÄDDADE BESÄTTNINGSMÄN.

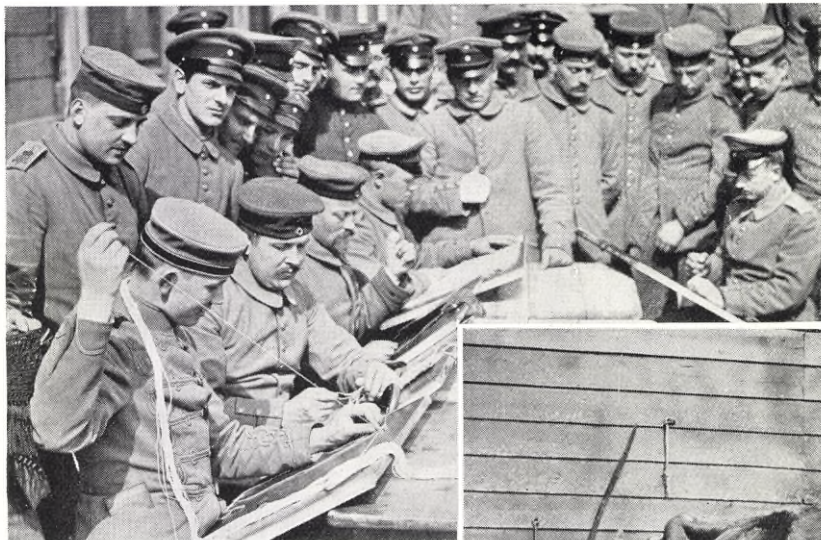
Och denna själftagna roll tillkommer väl med lika liten rätt den nation som med ofantliga leveranser af krigsmateriel ställer sig på den sida som måste driva och som också drivit tyskarne till desperata handlingar.

Förlusten af människor och materiella värden i och med Lusitanias undergång var utomordentlig, och dock ej den största. De ideella värden som gingo förlorade för hela mänskligheten, skola de någonsin kunna bergas? Skola de kunna återfinnas under det ogenomträngliga nät af hat som främst från medansvarigt håll utkastat?

Och detta då ingen bättre än engelsmännen visste — hvad passagerarne sannolikt icke egde vetskap om — att det var en *alldeles särskild risk* ombord på Lusitania tillfölje en sär egen anordning med afseende å kolboxarne, utförd på grund af dess egenskap af hjälpkryssare och som i händelse af torpedering innebure en nästan ögonblicklig undergång, så som ock skedde. Engelsmännen kunna väl knappast under sådana förhållanden fritagas från en betydande andel och ha ingalunda fog för att uppträda som anklagare.

HANDARBETE FÖR SÅRADE för att återvinna böjlighet i hand- och armläder.

Vidst. bild: "DAS MÄDCHEN FÜR ALLES", scen från ett belgiskt landtbruk under tysk skötsel.

Forts. fr. sid. 535.
förvirring. Då också 700 vittnen överleva katastrofen, vore det mer huvudlöst än man kan tilltro den engelska regeringen att vilja förneka faktum, ifall det förelåg.

"Lusitania"-katastrofen har som var att väntat väckt en storm af förbittring i Amerika, och icke utan spänning motser man innehållet i den not till Tyskland, som Wilson och Bryan telegrafiskt afsändt. Upphetsningen har i England och äfven i Capkolonien tagit sig uttryck i allvarsamma gatuoroligheter.

Från Galizien ha centralmakterna dag för dag under den gångna veckan kunnat bringa nya segerbudskap. Med en förvånande kraft och uthållighet fullföljes påprässningen mot och det ställ-

visa upprifvandet af ryssarnes hastigt tillbakavikande linjer. I norra Galizien hade de förenade härarne efter att gång på gång ha slagit ryssarne ur deras upptagningsställningar på fredagen hunnit ända fram mot Sanilodens nedre lopp. Sydligare, mellan Sanok och Dynow, hade de då redan över-

Efter fotografier.

Klick: Bengt Skjerveparre.

gått floden och synas sålunda snart stå framme vid Przemysl, där väl omsider ryssarne ändå torde komma att göra mera allvar af sitt motstånd. Det tagna krigsbytet är ofantligt: i rundt tal 150,000 ryska krigsfångar, förutom hundratals kanoner, kulsprutor och annan krigsmateriel.

Samtidigt med denna flyktliknande reträtt nödgas ryssarna i södra och mellersta Polen draga sig öster öfver för att uppehålla känningen med de galiziska arméerna. I norr liksom längst i söder rapportera ryssarne operationer, som sägas innebära framgångar.

På vestfronten ha några för fransmännen lyckosamma krigshändelser utspelats. Här är i första rummet att anteckna resultaten af de mycket blodiga striderna vid Arras, som började

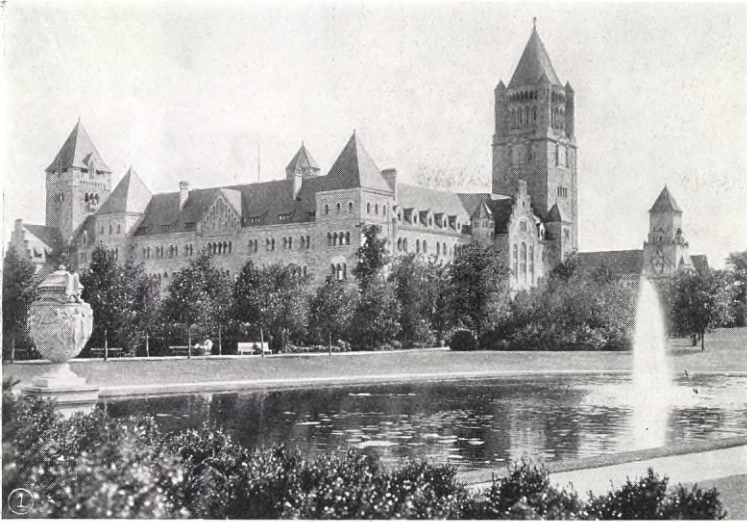

Efter fotografier.

EN GRANAT EXPLODERAR PÅ FREDLIG FRANSK LANDSBYGD.

Klick: Bengt Skjerveparre.

1. KAJSERPFALZ I POSEN, general-fälthmarskalken von Hindenburgs hög-
quarter.

den 9 maj. Frans-
männen ha bl. a.
eröfrat byn Ca-
rency och längs
ett aisevärdt
frontaisnitt
gjordt en fram-
ryckning på ca.
4 km. djup. En-
ligt fransk upp-
gift skulle 3000
tyska fångar ha
tagits. — Vid
Ypern rasa fort-
farande blodiga

2. STADEN METZ
som enligt paristid-
ningar bombarderas
af franskt artilleri
och tillfogas bely-
dande skador. T v.
Katedraltornst, t. h.
protestant skakyrkan
samt bron öfver
Mosel.

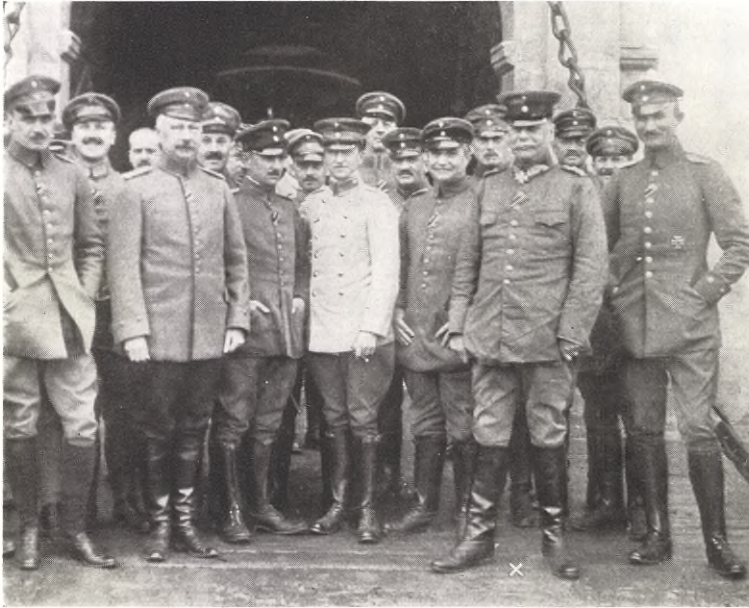

Efter fotografier.
3. BYN THIAUCOURT i trakten af Pretreskogen, ofta omnämnd i krigsrapporterna. Nu i tyskarnes händer.

Klucht, Bengt Sjöberg.

litti bli mannen
som återtar Ita-
liens ledning,
blir detta gan-
ska säkert likty-
digt med, att
landet afstår
från sina inter-
veneringsplaner
och håller till
godo med de
österrikiska an-
budnen.

EN TYSK OFFICER MED SIN KALFAKTOR, båda dekorerade med järnkorsets första klass för tapperhet vid Neuve Chapelle.

Efter fotografier.

T. v. KAVALLERIGENERAL VON DER MARWITZ (X) öfverbefälhåfvare öfver de tyska trupperna i Karpaterna i Karpaterna jämte stab.

Text till bild å sid 532.

Krigsskolan på Karlberg var på Kristihimmelsfärdsdag föremål för ett lika ovanligt som säkert kärt besök. Då samlades nämligen där ännu kvarlevande kadetter från den tid, då Karlberg var krigsakademi och officersämnet kom dit som ung skolpoike. Det var ett 70-tal f. d. kadetter, som nu kommit tillsammans för att tira gemensamma glada ungdomsminnen. Bland de närvarande märktes generalerna Nordenskiöld och Balck, kommandanten i Stockholm, öfverste Ankarcrona, m. fl. De flesta hade naturligtvis för länge sedan lämnat den aktiva tjänsten. Mötet mellan de gamla

kamraterna öppnades redan dagen förut med middag på Haselbacken. På Karlberg samlades man klockan ett, där uppställning ägde rum på Slottsgården bordsvis, hvar på enligt den tidens reglemente "främste kadetten" aflämnade hvarje bord, som nu togs emot af general Nordenskiöld. Så tågade truppen med spänstiga steg upp till matsalen, där lunch serverades efter gammaldags matsedel, det vill säga bestående af sill och potatis samt svagdricka. Efter lunchen besågs det nuvarande Karlberg, där enligt mötesdeltagarnes uppgift intet var sig likt som i gamla dagar mer än — arrest-lokalen.

AFSKJUTNING AF LJUSKULOR FÖR DE FRÄMMANDE MILITÄRATTACHÉERNA I SUWALKI. Kulorna, en slags raketer, utskjutes ur särskilda pistoler och äro af stor nytta i och för signalering o. d. Vid X synes den svenske attachéen.

Kulor: Bengt Sjöberg.

EN TYSK UPPFINNING till skydd mot giftiga grufgaser som användes i engelska grufvor och som nu profvas emot de tyska gasbombarna.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

C. G. A. GEJER.
F. d. Generalmajor — Stockholm. 65 år 25 Maj*

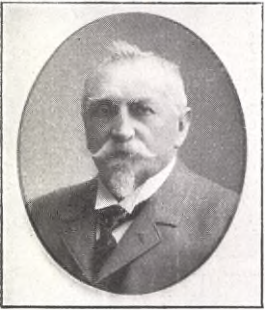
G. D. KENNEDY.
Direktör. — Göteborg. 65 år 24 Maj.*

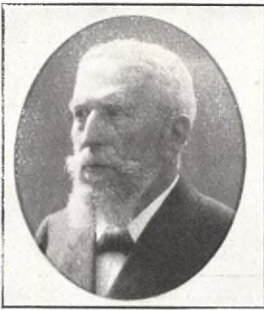
E. CEDERLUND.
Grosshandlande. — Stockholm. 50 år 5 Maj.*

J. G. H. ROSÉN.
Landfiskal. — Sollefteå. 50 år 14 Maj.*

J. L. MÜLLER.
Tjensteman v Fanto — Stockholm. 75 år 15 Maj.

N. FELLÄNDER.
Grossh. o. fuorikör. — Karlstad. — 70 år 10 Maj.

J. A. BOLIN.
Inspriktör v. Elektr.-verket. Stockholm — 60 år 8 Maj

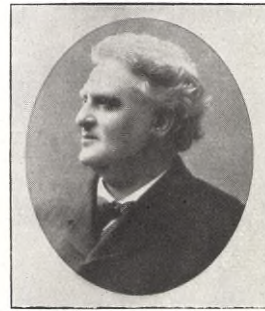
P. NORMAN.
Förvaltare. Kommunalmån. Ytterstfors — 60 år 23 Maj

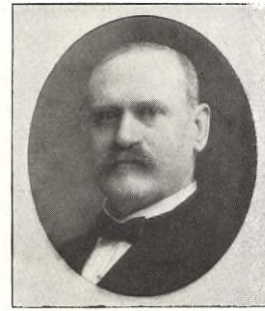
E. R. BJÖRKLUND.
F. d. Jägmästare. — Vänersborg — 70 år 7 Maj.*

M. ZADIG J:OR.
Fabrikör — Malmö 70 år 20 Maj*

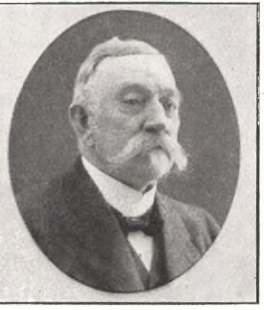
W. RYDBERG †.
F. d. Teaterdirektör. — Stockholm. F. 59. † 12 Maj.*

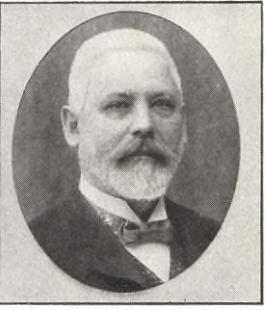
O. L. RUNDSTRÖM †.
Storstensfejaremästare. — Stockholm. F. 55. † 5 Maj.*

R. C. SCHÜBERT †.
F. d. Öfverste — Stockholm. F. 34. † 8 Maj*

P. E. T. HELDT †.
F. d. Kronolansman — Hvetlanda — F. 42 † 22 April*

G. E. A. HALL †.
Direktör. — Limhamn F. 46 † 6 Maj*

C. V. HOLTER †.
Öfvertärare. — Stockholm F. 50. † 6 Maj*

Amatörfotograf

Kludd: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm—Gbg

BRANDEN VID KALLINGE JÄRNVERK DEN 12 MAJ.

Kallinge järnverktutanför Ronneby härjades den 12 maj af en häftig eldsvåda, hvarvid brukets stora magasin med inneliggande lager lades i aska. Eiden antages hafva förorsakats af gnistor från ett lokomotiv. Den uppkomna skadan anslås till en kvarts mill. kr.

Styr. led. i Göteborg. Int. gar a-b. Sadsfullmäktig 84—98, på sin tid verksam komm. man.

EDWARD CEDERLUND. Inneh. af den bekanta, stora, af fadern grundlagda vinfirman J. Cederlunds Söner i Stockholm. Lilligt intresserad o. verksam sportsman, v. ordf. i Sv. segelsällskapet.

JOHAN GUSTAF HENRY ROSEN. Kronolänsm. ex. 92, kr.-länsm. i Sollefteådistr. 04, landsfiskal i Ångermanl. distr. 12. Ordf. i fattigv.-styr. sedan 07; led. af kyrko- o. skolråd, led. af kommunalullmäktige sedan 1. v. ordf. i komm.-stämman 14. Led. af styr. i landsstatens ensk. pens.-kassa i länet, ordf. i länets kronolänsm.-fören. V. ordf. i Sollefteå djurskyddsfören.

ERHARD BJÖRKLUND. Stud.-ex. 65, afg. ex. fr. Skogsinst. 69, jägmästare i V. Hels. revir 78, i Slättbygds rev. 93—10. På sin tid ordf. i Ljusdals municipalstyr. o. i byggn.-nämnden samt efter aflyttningen t. Vänersborg led. af stadsullm. der, af drätselkammare, byggn.-nämnd m. m. Ordf. i revisionen i Riksbankens afd. kontor. Framstående jägare.

MURITZ ZADIG J:OR, jemte en broder innehafvare af den år 1805 grundlagda stora Tval- och Parfymerifabriken M. Zadig i Malmö. Styr.-led. i Södra Sveriges Angpanneförening.

WILHELM RYDBERG †. Under tidigare år anst. v. Svenska teatern i Helsingfors o. stora teatern i Göteborg, bildade han under 80-talet eget sällskap, hvilket i landsorten åtnjöt det bästa anseende för god repertoar och goda kraiter, under den följd af år han hade sin verksamhet der.

OSCAR LEONARD RUNDSTRÖM †. Bekant för en otrolig djerlighet som vid olika tillfällen väckt en utomordentlig uppmärksamhet. En bland de mest kända bragderna var då han vid nära 59 års ålder klättrade upp för en 12-meter hög flaggstång på Katarina folkskolas tak för att reda ut flaggan som traslat in sig med åskledaren. — Som yrkesman åtnjöt han ett synnerligen godt anseende.

ROBERT SCHUBERT †. U-löjtn. v. Sv. art. reg. 55, öfv.-löjtn. 89, öfverste i armén o. afsk. 92. Led. af stadsfullm. 94—97, led. af gasverksstyr. 95—97. Inneh. inom Frimur.- o. ett flertal höga embeten. Ridd. af C XIII-o.

EMIL HELDT †. Studex. 62, kr.-länsmän i Östra här. 3 distr. 72, i 1 distr. 86—97; mångårig styr.-led. i Smål. ensk. bank, ombud i köpmannafören. i Stockholm, Göteborg o. Malmö.

ALEXANDER HALL †. Stud.-ex. 66, tj.-man i brandförsäkr.-a-b. Svea i Göteborg, senare v. dess generalagentur i Kristiania; befordrades åter v. huvudkontoret samt öfvergick 84 som kamrer i försäkr.-a-b. "Skåne", verkst. direktör fr. 88 och under en följd af år till dess sjukdom tvingade honom afgå. Var en inom försäkringsvärlden högt skattad fackman. Styr.-led. i Bank-a-b. Södra Sverige och i Brandförsäkr.-a-b. Skåne. Hög frimurare.

VIKTOR HOLTER †. Öfverlär. vid Tekn. skolan i Stockholm sedan 90, samt under en följd af år jemväl v. Marinintendentutskolan. Mångårig kasapförant v. Sv. slöjdfören. En af stiftarne af Sv. revisorssamf.

(TILLHÖR VECKANS PORTRÄTTGALLERI.)

SALOMON GEJER U-löjtn. v. Sv. art. reg. 71, art. stabsoff. 77—86, öfv. löjtn. v. A. G. art. reg. 94, öfverste o. chef 95, chef i. F. Sv. art. reg. 98, genfältymäst. o. insp. i. art. 02—03, gen. major 02—13. Led. af krigsvet. akad. Led. af komm. f. fasta försv. 97—98, led. af Djurgårdskomm. m. fl. V. verkst. dir. o. styr. led. i Trafik a-b. Grängsberg, Oxelösund. styr. led. i Luossavara Kirunavara a-b, i Uddeholms a-b, m. fl. Fullmäktig i Jernkontoret sedan 89. Ordf. i Jernv. arbetsg. för. en.

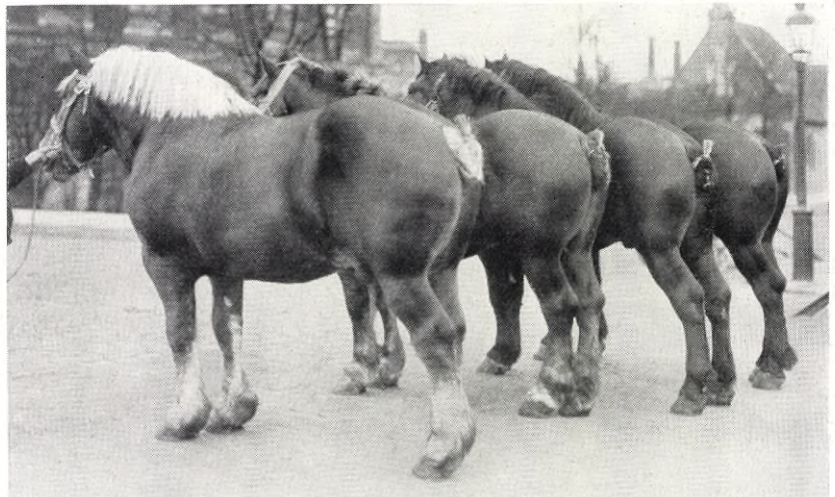
DOUGLAS KENNEDY Disponent v. Gamla varivet i Göteborg 71—03, en af stift. af A. b. Göteborgs handelsbank o. dess styr. ordf. sedan 97,;

MEDDELANDE
till H. 8. D:s Medarbetare.
Skönlitterära bidrag,
vilka städe i tur och ordning snarast granskas,
HONORERAS OMEDELBART EFTER ANTAGANDE eller returneras i motsatt fall derest
20 öre porto åtfölit manuskript :: :: ::
BLIF MEDARBETARE I HVAR 8 DAG
Redaktionen.

Porträtt till Veckans Porträttgalleri böra vara af möjligast sena datum för att införas.

Uppgifter till porträtt böra ansluta sig till frågeformulär från redaktionen. Särskildt påpekas nödvändigheten af att **alla förnamn angifvas, med tilltalsnamnet helt utskrifvet och understruket.** Förbiseende härutinnan **utesluter biografi.**

Porträtt och biografi införas efter begäran från Redaktionen, som också bär kostnaderna.

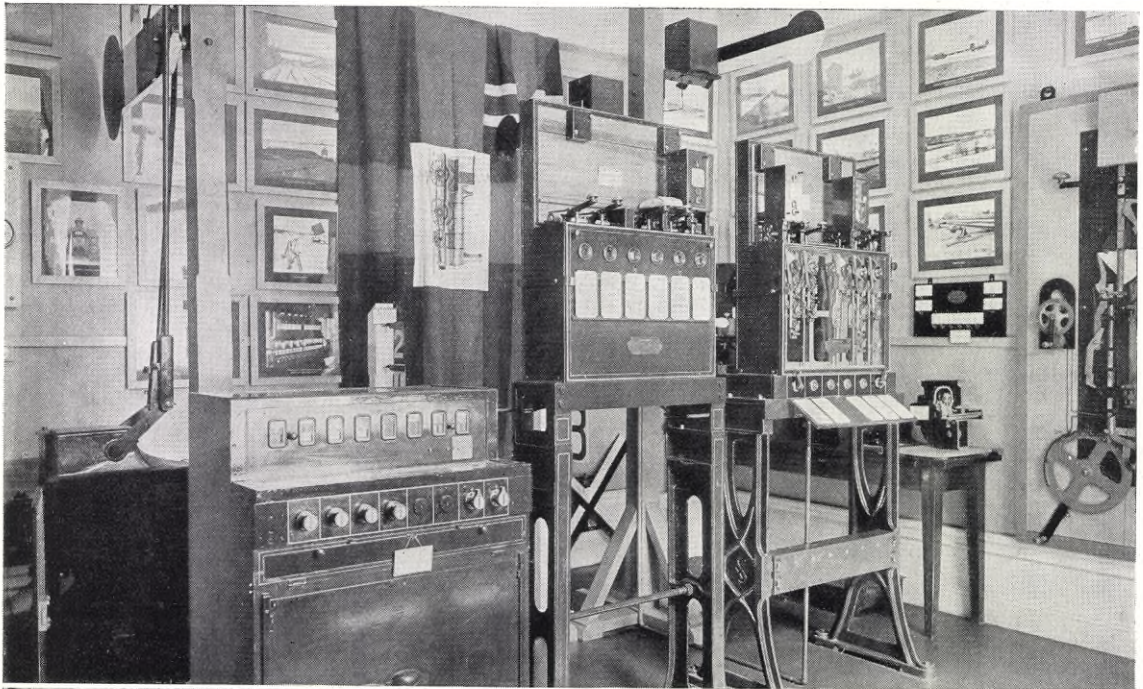
Foto, Bohm, Malmö.

Kludd: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm—Gbg

BELGISKA HÄSTAR importerade af herr E. Blomsterberg, Löberöd, där af den närmaste å b.lden är såld för kr. 18,000.

DET NYINSTALLERADE JÄRNVÄGSMUSEET.

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kiloh: Krm. A.-B. Bengt Silfversparre, Stilm-Gbg

1. MODELLER TILL STÄLLVERK M. M. 2. MODELLER TILL SPÅRÖFVERBYGGNAD. 3. MODELL TILL BRON ÖFVER PITE
ELF Å LINIEN ELFSBY—PITEÅ.

I statsbanornas nyinredda lägenhet Klarabergsgatan 70 har *Järnvägsmuseet* äntligen fått lokaler, hvori dess många intressanta föremål kunna systematiskt ordnas. Här upptaga samlingarna till-

FRÅN STRIDERNA I PRETRESKOGEN OCH KARPATERNA.

Fjäder fotografier.

sammans fyra rum. I det ena återfinner man en del sinnrika, komplicerade modeller till signalanordningar, det andra upptager hufvudsakligen detaljer från öfverbyggnader och här för-

INNEHÅLL: Professor S. K. A. Wide (biografi och helsidesporträtt) — Flygtställningen i Stockholm — 1860-talets kadetter besöka Karlberg. — Svenska motorcykelklubbens majpokaltäflan. — Pauline Bravins. — Lusitania-katastrofen. — Världskriget. — Garibaldi-monumentets i Quarto af-täckning. — Bilder till utländska dagskrökan. — Veckans porträtgalleri.

varas i en monter äfven en intressant kollektion af gamla järnvägsbiljetter o. andra kuriositeter. Medan i det tredje rummet är samladt en del gamla träsnitt från järnvägsinvigningar, taflor och fotografier är det fjärde rummet fyllt af monter, hvori man ser modeller till en del större broar, stationer o. s. v.

Museetsföreståndare är baningeniör, kapten O. Werner.

Öfverst:
EN STUNDS HVILA I
RUINERNA AF STADEN
ESSEY EFTER
DE HETA STRIDERNA
I PRETRE- OCH AIL-
LYSKOGARNE.

Nederst:
SVÅRT SÅRADE KO-
SACKER I ÖSTERRI-
KISK FÅNGENSKAP
TRANSPORTERAS
TILL NÄRMASTE
SJUKVÅRDSSTATION.

Eftertryck af texti eller illustrationer i IIVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.

©. A. B. IIVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG.